

На основу чланова 27, 104. ст. 1. и 2. и 105. Закона о научноистраживачкој делатности („Службени гласник Републике Србије”, број 110/05, 50/06–испр., 18/10 и 112/15), министар просвете, науке и технолошког развоја доноси

**АКТ О ФИНАНСИРАЊУ
ПРОГРАМА ПОДСТИЦАЊА И СТИПЕНДИРАЊА
МЛАДИХ И НАДАРЕНИХ ЗА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД
ЗА ПЕРИОД 2016 – 2020. ГОДИНЕ**

Члан 1.

Овим актом Министарство просвете, науке и технолошког развоја (у даљем тексту: Министарство) као надлежно за научноистраживачку делатност, уређује финансирање Програма подстицања и стипендирања младих и надарених за научноистраживачки рад за период 2016 – 2020. године, који је министар надлежан за научноистраживачку делатност утврдио актом број 451-03-15/2016-14 од 11. јануара 2016. године (у даљем тексту: Програм).

Члан 2.

Програм финансира Министарство, а учешће у финансирању могу да узму и други органи и организације, у складу са Законом о научноистраживачкој делатности (у даљем тексту: Закон).

Средства за финансирање Програма Министарство обезбеђује у буџету Републике Србије, а у складу са годишњим финансијским плановима Министарства и ликвидним могућностима буџета Републике Србије.

У роковима и на начин сагласно Закону, Министарство обезбеђује финансирање Програма суфинансирањем активности утврђене чл. 4 и 5. Програма, одобравањем неповратних буџетских средстава, осим ако посебним уговором није друкчије одређено.

Члан 3.

Право да под једнаким условима конкуришу за финансијска средства из буџета Републике Србије намењена реализацији Програма, имају организације из члана 104. ст. 1 Закона и лица из члана 104. став 3. Закона, и то:

1) научноистраживачке организације које су уписане у Регистар научноистраживачких организација и истраживачко - развојни центри и иновациони центри који су уписани у Регистар иновационе делатности, у складу са законом којим се уређује иновациона делатност (у даљем тексту: Организација);

2) лица која су завршила основне академске студије, мастер академске студије, као и интегрисане студије и која су уписала докторске академске студије, као и која настављају усавршавање (у даљем тексту: студенти);

3) ученици завршних разреда средње школе који су освојили једно од прва три места на међународним олимпијадама знања (у даљем тексту: млади истраживачи).

Члан 4.

Министарство расписује конкурс којим уређује услове финансирања Програма у односној буџетској години, и утврђује: рок за подношење пријаве, услове и време за остваривање и суфинансирање Програмске активности, као и друга питања од значаја за спровођење конкурса.

На основу расписаног конкурса из става 1. овог члана, Министарство на интернет страници и средству јавног информисања објављује јавни позив за подношење захтева за суфинансирање Програма у текућој буџетској години (у даљем тексту: Јавни позив).

Члан 5.

Јавним позивом из члана 4. овог акта прописују се услови за подношење захтева Министарству за суфинансирање Програмских активности правних и физичких лица из члана 3. овог акта, и то:

5.1. Стипендирање студената докторских академских студија (у даљем тексту: Стипендиста Министарства) и финансирање материјалних трошкова укључивања Стипендисте Министарства на пројекат Министарства;

5.2. Суфинансирање учешћа студената који су уписали мастер академске студије, односно докторске академске студије и Стипендиста Министарства на научним скуповима у земљи и у иностранству;

5.3. Суфинансирање студијских боравака у иностранству студената који су уписали мастер академске студије, односно докторске академске студије и Стипендиста Министарства;

5.4. Суфинансирање трошкова пријаве и одбране докторске дисертације Стипендисте Министарства;

5.5. Стипендирање младих истраживача;

5.6. Суфинансирање учешћа младих истраживача на олимпијадама знања.

I. Стипендирање студената докторских академских студија и финансирање материјалних трошкова укључивања Стипендисте Министарства на пројекат Министарства

Члан 6.

Министарство, најкасније до 31. јануара текуће године, објављује Јавни позив за подношење захтева за стипендирање најбољих студената докторских академских студија и њихово укључивање у реализацију научноистраживачких пројеката Министарства, који се финансирају из буџета Републике Србије, а реализују их регистроване научноистраживачке организације из члана 104. став 1. Закона.

Министарство обезбеђује стипендирање под следећим условима:

1) да захтев подноси кандидат годишта утврђеног у расписаном конкурс:

– који је држављанин Републике Србије, са пребивалиштем на територији Републике Србије;

– који је незапослено лице и дипломирани студент уписан на докторске академске студије на високошколској установи чији је оснивач Република Србија;

– који на претходним нивоима студија има укупну просечну оцену најмање 9 (девет), односно најмање 8,50 (осампедесет) у области техничких и биотехничких наука и редовност у студирању;

– који зна најмање један светски језик;

– који не користи друге стипендије или кредите, односно који ће у случају добијања стипендије Министарства престати са њиховим коришћењем.

2) да је кандидат који се налази на коначној ранг листи Министарства обезбедио укључење на научноистраживачки пројекат који се финансира из буџета Републике Србије, а реализују их регистроване научноистраживачке организације из члана 104. став 1. Закона.

Члан 7.

Посебном одлуком, у складу са ликвидним могућностима буџета, Министарство уређује питања од значаја за поступање по Јавном позиву за стипендирање студената докторских академских студија и финансирање материјалних трошкова укључивања Стипендисте Министарства на пројекат Министарства, а нарочито:

- одређује укупан број стипендија који се одобрава у односној буџетској години и број стипендија који се одобрава за поједине научне области, гране или дисциплине;
- прописује услове у односу на годиште рођења кандидата;
- прописује критеријуме за рангирање кандидата који су поднели благовремене и уредне захтеве по Јавном позиву, односно критеријуме за избор између два кандидата рангирана са истим бројем бодова; Министарство ће узети у обзир за рангирање кандидата и пријаве кандидата чије је укупно студирање (на претходним нивоима студирања) највише до годину дана дуже трајало, него што је предвиђено студијским програмима, или ако је продужење студирања настало због породилског одсуства (до једне године), теже болести (до једне године) или паузе у чекању да се упише студијски програм (мастер академске студије или докторске академске студије) највише до годину дана;
- доноси се решење о образовању комисије за разматрање пријава на конкурс за стипендирање Стипендиста Министарства која подноси Извештај са састанка о свом раду (када се доноси Прелиминарна ранг листа и Коначна ранг листа кандидата);
- утврђује услове и дужину коришћења стипендије кроз модел уговора којим Министарство регулише права и обавезе са студентом докторских академских студија који је стекао статус Стипендисте Министарства. Основним уговором се регулишу и услови стипендирања у првој години, а зависно од реализације права и обавеза стипендисте преузетих по уговору за претходну годину, као и резултата анализе годишњег извештаја о раду стипендисте који подноси на крају године, а најкасније до 31. децембра текуће буџетске године. Министарство доноси одлуку о продужењу или прекиду стипендирања. У случају продужетка стипендирања Министарство позива стипендисту да закључи анекс уговора којим се уређују међусобна права и обавезе у наредној години стипендирања;
- утврђује услове за коришћење, прекид или обуставу коришћења стипендије, односно повраћај средстава (ако се дају нетачни подаци током конкурса и стипендирања, ако једна од уговорних страна не испуњава уговором преузете обавезе);
- утврђује услове одобравања привременог престанка стипендирања, као и да по завршетку привременог престанка достави адекватну документацију након чега се стипендија поново активира и продужава за временски период за који је и била прекинута (одслужење војног рока, породилско одсуство до годину дана, краће усавршавање у иностранству уз сагласност Организације и Министарства, а најдуже до годину дана, краће запослење стипендисте због замене радника до 3 месеца, болест до годину дана, кандидати који су конкурисали у области медицине, фармације, ветерине итд., који остваре право на стипендију, а у току су обављања обавезног приправничког стажа за лекаре, докторе стоматологије, фармацеуте итд, стипендија се привремено прекида);
- утврђује висину износа за стипендију за текућу буџетску годину, а одобрена средства исплаћује у месечним износима, на начин утврђен уговором о стипендирању;
- утврђује висину износа за материјалне трошкове Стипендиста Министарства за текућу буџетску годину, а одобрена средства исплаћује на начин утврђен одлуком и уговором.

Пријаву за учешће по Јавном позиву подноси и потписује кандидат за Стипендисту Министарства. Кандидат који се налази на Коначној ранг листи доставља оверену сагласност за ангажовање на пројекту Министарства, а потписује је руководиоца Организације (директор/декан), руководиоца научноистраживачког пројекта, ментор стипендисте Министарства на пројекту и Стипендиста Министарства, и оверава се од стране Организације.

Стипендисти Министарства који су остварили стипендију по претходним конкурсима, а којима је стипендија прекинута, или су сами одустали од стипендије, немају права да поново конкуришу.

Члан 8.

Кандидат коме се у поступку по Јавном позиву одобри стипендирање распоређује се на активности научноистраживачког пројекта Министарства који реализује регистрована организација из члана 104. став 1. Закона, са којом Министарство закључује уговор којим се уређују међусобна права и обавезе у вези са ангажовањем Стипендисте Министарства на пројекту, а нарочито стручно праћење ангажовања Стипендисте Министарства од стране Руководиоца пројекта/ ментора на пројектном научноистраживачком раду и намена средстава која Министарство уплаћује на име материјалних трошкова ангажовања Стипендисте Министарства на пројектним активностима.

Средства за финансирање Програмске активности стипендирања студената докторских академских студија и финансирање материјалних трошкова укључивања Стипендисте Министарства на пројекат Министарства, обезбеђују се у буџету Републике Србије и исплаћују на начин утврђен уговорима закљученим са Министарством, а уколико њихово наменско трошење није оправдано, или се повреде други услови из Јавног позива, Министарство поступа у складу са овлашћењима из овог акта и уговора.

II. Суфинансирање учешћа студента који су уписали мастер академске студије, односно докторске академске студије и Стипендиста Министарства на научним скуповима у земљи и у иностранству

Члан 9.

Јавни позив за подношење захтева за суфинансирање учешћа студената који су уписали мастер академске студије, односно докторске академске студије или Стипендиста Министарства на научним скуповима у земљи и у иностранству објављује се најкасније 31. јануара текуће године, а отворен је током целе календарске године.

Министарство учествује у суфинансирању под следећим условима:

- 1) Да захтев (на обрасцу који се налази на сајту Министарства) заједнички подносе и потписују: Стипендиста Министарства, односно студент који је одмах после основних студија уписао мастер академске студије, односно докторске академске студије, а који није у радном односу, и организација из члана 104. став 1. Закона код које је Стипендиста Министарства ангажован на научноистраживачком пројекту, а студент на мастер академским студијама односно докторским академским студијама;
- 2) Да је уз захтев приложено писмено образложење којим ментор на научноистраживачком пројекту на ком је ангажован Стипендиста Министарства, или ментор студента на мастер академским студијама, односно докторским академским студијама, препоручује да се одобре буџетска средства за финансирање по Програму (образложена сагласност ментора).

Члан 10.

Јавним позивом, односно посебном одлуком, у складу са ликвидним могућностима буџета, Министарство уређује питања од значаја за поступање по Јавном позиву, а нарочито:

- 1) Највиши износ који Министарство одобрава на име суфинансирања учешћа на научном скупу у земљи, Стипендисте Министарства/студената који су уписали мастер академске студије, односно докторске академске студије, а који износ обухвата накнаду дела трошкова котизације, смештаја и путних трошкова;
- 2) Највиши износ који Министарство одобрава на име суфинансирања учешћа на научном скупу у иностранству, Стипендисте Министарства/студената који су уписали мастер академске студије, односно докторске академске студије, а који износ обухвата накнаду дела трошкова дневница, котизације и путних трошкова.

- 3) Начин и рок подношења пријаве и документацију која се подноси уз захтев за одобравање суфинансирања учешћа Стипендисте Министарства/студента који су уписали мастер академске студије, односно докторске академске студије, на научном скупу у земљи/иностраништу;
- 4) Модел решења по коме се врше уплате одобрених средстава посредством Организације код које је Стипендиста Министарства укључен на пројекат, као и организације код које је студент уписао мастер академске студије, односно докторске академске студије;
- 5) Извештавање о реализацији активности чије суфинансирање је одобрено и начин праћења наменског трошења примљених буџетских средстава.

Износи које се утврђују у смислу става 1. овог члана, исказују се као динарска противвредност (по званичном средњем курсу на дан доношења одлуке) износа утврђеног у страниј валути.

Средства Министарства истом кориснику могу бити одобрена једном годишње за различите наведене намене.

Средства за финансирање Програмске активности учешћа Стипендиста Министарства/студента који су уписали мастер академске студије, односно докторске академске студије на научним скуповима у земљи и у иностранству, обезбеђују се у буџету Републике Србије, а уколико њихово наменско трошење није оправдано, или се повреде други услови из Јавног позива, Министарство поступа у складу са овлашћењима из овог акта.

III. Суфинансирање студијских боравака у иностранству студената који су уписали мастер академске студије односно докторске академске студије и Стипендиста Министарства

Члан 11.

Јавни позив за подношење захтева за суфинансирање студијског боравака у иностранству Стипендисте Министарства/студената који су уписали мастер академске студије, односно докторске академске студије, објављује се најкасније 31. јануара текуће године, а отворен је током целе календарске године.

Министарство учествује у суфинансирању под следећим условима:

- 1) Да захтев (на обрасцу који се налази на сајту Министарства) заједнички подносе и потписују Стипендиста Министарства и организација из члана 104. став 1. Закона код које је Стипендиста Министарства ангажован на научноистраживачком пројекту, или код које је студент уписао мастер академске студије, односно докторске академске студије;
- 2) Да је уз захтев приложено писмено образложење којим ментор на научноистраживачком пројекту на ком је ангажован Стипендиста Министарства, или ментор студента на мастер академским студијама, односно докторским академским студијама, препоручује да се одобре буџетска средства за финансирање по Програму (образложена сагласност ментора).

Члан 12.

Посебном одлуком, у складу са ликвидним могућностима буџета, Министарство уређује питања од значаја за поступање по Јавном позиву, а нарочито:

- 1) Највиши износ који Министарство одобрава на име суфинансирања студијског боравака у иностранству Стипендисте Министарства/студената који су уписали мастер академске студије, односно докторске академске студије, а који се односи на учешће у трошковима смештаја и путним трошковима. Износ се исплаћује као динарска противвредност (по званичном средњем курсу на дан доношења одлуке) средстава исказаних у страниј валути.

2) Начин и рок подношења пријаве и документацију која се подноси уз захтев за одобравање суфинансирања студијског боравка у иностранству Стипендисте Министарства/студената који су уписали мастер академске студије, односно докторске академске студије;

3) Модел решења по коме се врше уплате одобрених средстава посредством Организације код које је Стипендиста Министарства укључен на пројекат, као и организације код које је студент уписао мастер академске студије, односно докторске академске студије.

4) Извештавање о реализацији активности чије суфинансирање је одобрено и начин праћења наменског трошења примљених буџетских средстава.

Средства за финансирање Програмске активности студијског боравка у иностранству Стипендисте Министарства/студената који су уписали мастер академске студије, односно докторске академске студије; обезбеђују се у буџету Републике Србије, а уколико њихово наменско трошење није оправдано, или се повреде други услови из Јавног позива Министарство поступа у складу са овлашћењима из овог акта.

IV. Суфинансирање трошкова пријаве и одбране докторске дисертације Стипендисте Министарства

Члан 13.

Јавни позив за подношење захтева за суфинансирање трошкова пријаве и одбране докторске дисертације Стипендисте Министарства објављује се најкасније до 31. јануара текуће године, а отворен је током целе календарске године.

Министарство учествује у суфинансирању под следећим условима:

1) Да захтев (на обрасцу на сајту Министарства) заједнички подносе и потписују Стипендиста Министарства и организација из члана 104. став 1. Закона код које је Стипендиста Министарства ангажован на научноистраживачком пројекту, или је на докторским академским студијама;

2) Да је уз захтев приложено писмено образложење којим ментор на научноистраживачком пројекту на ком је ангажован Стипендиста Министарства који је на докторским академским студијама, или ментор на докторским академским студијама Стипендисте Министарства, препоручује да се одобре буџетска средства за финансирање по Програму (образложена сагласност ментора).

Члан 14.

Посебном одлуком, у складу са ликвидним могућностима буџета, Министарство уређује питања од значаја за поступање по Јавном позиву, а нарочито:

1) Највиши износ који Министарство одобрава на име суфинансирања трошкова пријаве и одбране докторске дисертације Стипендисте Министарства, одређен као проценат учешћа у тим трошковима какви произилазе из веродостојне документације;

2) Начин и рок подношења пријаве и документацију која се подноси уз захтев за одобравање суфинансирања трошкова пријаве и одбране докторске дисертације;

3) Модел решења по коме се врше уплате одобрених средстава посредством Организације код које Стипендиста Министарства укључен на пројекат, или је на докторским академским студијама;

4) Извештавање о реализацији активности чије суфинансирање је одобрено и начин праћења наменског трошења примљених буџетских средстава.

Средства за финансирање Програмске активности суфинансирања трошкова пријаве и одбране докторске дисертације Стипендиста Министарства обезбеђују се у буџету Републике Србије, а уколико њихово наменско трошење није оправдано, или се повреде други услови из Јавног позива Министарство поступа у складу са овлашћењима из овог акта.

V. Стипендирање младих истраживача

Члан 15.

Јавни позив за подношење захтева за стипендирање младих истраживача објављује се најкасније до 31. јануара текуће године.

Стипендирање младих истраживача – ученика завршних разреда средње школе који су освојили једно од прва три места на међународним олимпијадама знања (из области: математике, физике, информатике, астрономије, хемије и биологије), Министарство обезбеђује под следећим условима:

- 1) да захтев подноси млади истраживач, годишта наведеног у конкурс у расписаном за односну буџетску годину:
 - који је држављанин Републике Србије са сталним пребивалиштем на територији Републике Србије;
 - који редовно похађа средњу школу чији је оснивач Република Србија, односно уписан је на буџету у високошколску установу чији је оснивач Република Србија у школској години за коју се Јавни позив објављује;
 - који има постигнут одличан успех са високом просечном оценом у завршеним разредима средње школе и оценама из матичних предмета из којих је освојио награду, а награду је освојио у години која претходи години објављивања Јавног позива;
 - који има остварене изузетне резултате и успехе на школским, општинским или регионалним такмичењима и смотрема у земљи и иностранству у току последње две године школовања (освојено I, II, III место);
 - који не користи друге стипендије или кредите, односно који ће у случају добијања стипендије Министарства престати са њиховим коришћењем.

- 2) да су уз захтев младог истраживача приложене препоруке које потписују и наставник предмета из кога је кандидат освојио награду и директор средње школе у којој кандидат редовно похађа завршне разреде.

Члан 16.

Јавним позивом, односно посебном одлуком, у складу са ликвидним могућностима буџета, Министарство уређује питања од значаја за поступање по Јавном позиву, а нарочито:

- 1) критеријуме за рангирање кандидата који су поднели благовремене и уредне захтеве по Јавном позиву; односно критеријуме за избор између два или више кандидата рангирана са истим бројем бодова, предност се даје индивидуалном резултату оног кандидата који је на међународној олимпијади знања освојио боље рангирано место из области математике, физике, информатике, астрономије, биологије и хемије;
- 2) доноси се решење о образовању комисије за разматрање пријава на конкурс за стипендирање младих истраживача Министарства која подноси Извештај са састанка о свом раду (када се доноси Прелиминарна ранг листа и Коначна ранг листа кандидата);
- 3) утврђује модел уговора којим Министарство регулише права и обавезе са младим истраживачем који је стекао статус стипендисте (утврђују се: период и услови под којима се одобрава исплата стипендије; да стипендиста средњу школу заврши са одличним успехом, да упише основне академске студије и након завршетка истих упише мастер академске студије на високошколској установи чији је оснивач Република Србија и да их заврши у најкраћем предвиђеном року са укупном просечном оценом свих испита најмање 9,00 односно 8,50 на техничким факултетима и сл.) као и начин праћења наменског трошења примљених износа стипендије. Основним уговором се регулишу и услови стипендирања у

првој години, а зависно од реализације права и обавеза стипендисте преузетих по уговору за претходну годину, као и резултата анализе годишњег извештаја о раду стипендисте који подноси на крају године, а најкасније 31. децембра текуће буџетске године. Министарство доноси одлуку о настављању или прекиду стипендирања. У случају продужетка стипендирања Министарство позива стипендисту да закључи анекс уговора којим се уређују међусобна права и обавезе у наредној години стипендирања;

3) утврђује висину износа за стипендију за текућу буџетску годину, а одобрена средства исплаћује у месечним износима, на начин утврђен уговором о стипендирању;

4) прописује начин извештавања о реализацији стипендирања и начин праћења наменског трошења примљених буџетских средстава.

Средства за финансирање Програмске активности стипендирања младих истраживача обезбеђују се у буџету Републике Србије, а уколико њихово наменско трошење није оправдано, или се повреде други услови из Јавног позива Министарство предузима мере којима отклања последице таквог поступања.

VI. Суфинансирање учешћа младих истраживача на олимпијадама знања

Члан 17.

Јавни позив за подношење захтева за суфинансирање учешћа младих истраживача на олимпијадама знања објављује се најкасније до 31. јануара текуће године, а отворен је током целе календарске године.

Учешће младих истраживача на олимпијадама знања Министарство суфинансира под следећим условима:

1. Да захтев заједнички подносе и потписују млади истраживач и директор средње школе за индивидуално учешће на такмичењу, а ако се захтев односи на организовано учешће групе младих истраживача потписује га овлашћено лице организатора групног учешћа и вођа групе. Уколико су у групи три или више младих истраживача, Министарство може да одобри суфинансирање путних трошкова и за два лица која су у својству организатора (вође пута);

2. Да је уз захтев приложена образложена препорука професора младом истраживачу/младим истраживачима да се одобре буџетска средства за финансирање (образложена препорука предметног наставника).

Члан 18.

Посебном одлуком, у складу са ликвидним могућностима буџета, Министарство уређује питања од значаја за поступање по Јавном позиву, а нарочито:

1) одређује износ који се одобрава у односној буџетској години на име суфинансирања: путних трошкова у европској, односно ваневропској земљи, као и износа котизације;

2) утврђује модел решења којим ће Министарство вршити уплате по одобреним захтевима;

3) прописује извештавање о реализацији активности чије суфинансирање је одобрено и начин праћења наменског трошења примљених буџетских средстава.

Средства за финансирање Програмске активности учешћа младих истраживача на олимпијадама знања обезбеђују се у буџету Републике Србије, а уколико њихово наменско трошење није оправдано, или се повреде други услови из Јавног позива Министарство предузима мере којима отклања последице таквог поступања.

Праћење реализације финансираних Програмских активности

Члан 19.

Министарство:

1. контролише наменско трошење средстава уплаћених у складу са овим актом;
2. доноси и спроводи одлуку о обустави даљег финансирања, односно поступку повраћаја евентуално ненаменски утрошених буџетских средстава или повраћаја средстава уколико финансирана активност није реализована у складу са Програмом.

Члан 20.

Даном ступања на снагу овог акта, престаје да важи Акт о финансирању Програма подстицања и стипендирања младих и надарених за научноистраживачки рад за период 2012–2015. године број 451-03-3904/2011-14 од 22. новембра 2011. године.

Финансирање Програмских активности започетих по Програму и Акту за период 2012-2015., окончаће се по Програму и Акту за период 2016-2020.

Члан 21.

Овај акт ступа на снагу даном доношења, а примењује се на Програмске активности почев од јануара 2016. године.

Број: 451-03-16/2016-14
у Београду, 11. 01.2016.године